

Matematika A2c elméleti kérdései

2023. ősz

Lineáris algebra

Vektortér

Vektortérnek nevezünk egy V halmazt, ahol értelmezett az összeadás és a skalárral való szorzás művelet a következő tulajdonságokkal:

Minden $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3, \mathbf{v} \in V$ elemre

- $\mathbf{v}_1 + \mathbf{v}_2 = \mathbf{v}_2 + \mathbf{v}_1$ (kommutativitás),
- $(\mathbf{v}_1 + \mathbf{v}_2) + \mathbf{v}_3 = \mathbf{v}_1 + (\mathbf{v}_2 + \mathbf{v}_3)$ (asszociativitás),
- létezik $\mathbf{0} \in V$ nullvektor, melyre: $\mathbf{v} + \mathbf{0} = \mathbf{v}$,
- minden $\mathbf{v} \in V$ elemnek létezik $-\mathbf{v}$ ellentettje, melyre $\mathbf{v} + (-\mathbf{v}) = \mathbf{0}$.

Továbbá minden $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v} \in V$ elemre és $\lambda_1, \lambda_2 \in \mathbb{R}$ valós számra

- $(\lambda_1 \lambda_2) \mathbf{v} = \lambda_1 (\lambda_2 \mathbf{v})$,
- $1 \mathbf{v} = \mathbf{v}$,
- $(\lambda_1 + \lambda_2) \mathbf{v} = \lambda_1 \mathbf{v} + \lambda_2 \mathbf{v}$ (disztributivitás),
- $\lambda (\mathbf{v}_1 + \mathbf{v}_2) = \lambda \mathbf{v}_1 + \lambda \mathbf{v}_2$ (disztributivitás).

Lineáris kombináció

A $\mathbf{v}_1, \dots, \mathbf{v}_k$ vektorok lineárisan kombinációja $\lambda_1 \mathbf{v}_1 + \dots + \lambda_k \mathbf{v}_k$, ahol $\lambda_1, \dots, \lambda_k$ valós számok.

Lineáris összefüggőség

A $\mathbf{v}_1, \dots, \mathbf{v}_k$ vektorok lineárisan összefüggenek, ha vannak olyan $\lambda_1, \dots, \lambda_k$ számok úgy, hogy $\lambda_1 \mathbf{v}_1 + \dots + \lambda_k \mathbf{v}_k = \mathbf{0}$ és a $\lambda_1, \dots, \lambda_k$ számok nem mindegyike 0.

Lineáris függetlenség

A $\mathbf{v}_1, \dots, \mathbf{v}_k$ vektorok lineárisan függetlenek, ha a $\lambda_1 \mathbf{v}_1 + \dots + \lambda_k \mathbf{v}_k = \mathbf{0}$ egyenlőségből következik, hogy $\lambda_1 = \dots = \lambda_k = 0$.

Generátorrendszer

A $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \dots, \mathbf{v}_k$ vektorok a V vektortér generátorrendszere, ha minden $\mathbf{v} \in V$ vektor előáll ezek lineáris kombinációjaként.

Bázis

A lineárisan független generátorrendszert bázisnak nevezzük.

Vektorrendszerek elemszáma

Egy n dimenziós térben ha

- k darab lineárisan független vektor van, akkor $k \leq n$.
- k darab vektor generátorrendszert alkot, akkor $k \geq n$.
- k darab vektor bázist alkot, akkor $k = n$.

Altér

A V vektortér egy W részhalmaza altér, ha teljesül a következő két feltétel: $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2 \in W$ esetén $\mathbf{v}_1 + \mathbf{v}_2 \in W$ és $\mathbf{v} \in W, \lambda \in \mathbb{R}$ esetén $\lambda \mathbf{v} \in W$.

Generált altér

A $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \dots, \mathbf{v}_k$ vektorok által generált altér azon vektorokból áll, melyek előállnak $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \dots, \mathbf{v}_k$ lineáris kombinációjaként.

Jelölése: $\langle \mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \dots, \mathbf{v}_k \rangle$.

Homogén egyenletrendszer

Az $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$ egyenletrendszer homogén, ha $\mathbf{b} = \mathbf{0}$.

Ilyenkor $\mathbf{x} = \mathbf{0}$ mindig megoldás. Továbbá, ha \mathbf{x} megoldás, akkor $\lambda \mathbf{x}$ is.

Mátrix rangja

Egy mátrix rangja a benne található lineárisan független oszlopvektorok maximális száma. Ez ugyanannyi, mint a benne található lineárisan független sorvektorok maximális száma. A legnagyobb méretű nemnulla aldetemináns mérete szintén a mátrix rangjával egyezik meg.

Lineáris egyenletrendszerek megoldásának mátrixrangos vizsgálata

Az $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$ egyenletrendszer pontosan akkor oldható meg (ahol \mathbf{A} $m \times n$ -es mátrix, $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n$, $\mathbf{b} \in \mathbb{R}^m$), ha az egyenletrendszer mátrixának és a kibővített mátrixnak a rangja megegyezik ($r(\mathbf{A}) = r(\mathbf{A}|\mathbf{b})$).

A lineáris egyenletrendszer pontosan akkor oldható meg egyértelműen, ha az egyenletrendszer mátrixának és a kibővített mátrixnak a rangja egymással és az ismeretlenek számával is megegyezik ($r(\mathbf{A}) = r(\mathbf{A}|\mathbf{b}) = n$).

Ha $r(\mathbf{A}) = r(\mathbf{A}|\mathbf{b}) < n$, akkor $n - r(\mathbf{A})$ változó tetszőlegesen megválasztható (szabad paraméter).

Kifejtési tétel

Az $n \times n$ -es \mathbf{A} mátrix determinánsát kiszámíthatjuk a következő formulák segítségével (sor, illetve oszlop szerinti kifejtés):

$$\det(\mathbf{A}) = \sum_{j=1}^n (-1)^{i+j} a_{ij} A_{i,j},$$
$$\det(\mathbf{A}) = \sum_{i=1}^n (-1)^{i+j} a_{ij} A_{i,j},$$

ahol $A_{i,j}$ jelöli az \mathbf{A} mátrix i -edik sorának és j -edik oszlopának elhagyásával kapott $(n-1) \times (n-1)$ -es mátrix determinánsát.

Sor- és oszlopműveletek használhatósága

- egyenletrendszer megoldása (csak sorműveletek!)
- inverz számolása (egyik módszer) (csak sorműveletek!)
- mátrixok rangjának meghatározása
- determináns kiszámítása
 - csere: (-1) -es szorzó
 - sor/oszlop szorzásánál ki kell emelni a szorzót

Inverz mátrix

A négyzetes \mathbf{A} mátrix inverze az a \mathbf{A}^{-1} -gyel jelölt mátrix, melyre $\mathbf{AA}^{-1} = \mathbf{E}_n$ és $\mathbf{A}^{-1}\mathbf{A} = \mathbf{E}_n$.

Inverz mátrix létezésének feltétele

A négyzetes \mathbf{A} mátrixnak pontosan akkor létezik inverze, ha a determinánsa nem 0.

Inverz mátrix kiszámítása

Ha az $n \times n$ -es \mathbf{A} mátrix invertálható, akkor az inverzének i -edik sorának j -edik eleme:

$$(\mathbf{A}^{-1})_{i,j} = (-1)^{i+j} A_{j,i} / \det(\mathbf{A}),$$

ahol $A_{j,i}$ jelöli az \mathbf{A} mátrix j -edik sorának és i -edik oszlopának elhagyásával kapott $(n-1) \times (n-1)$ -es mátrix determinánsát.

Az inverz kiszámolására másik módszer a Gauss-elimináció.

Lineáris transzformáció

Egy $\mathcal{L}: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ leképezés lineáris transzformáció, ha minden $\mathbf{x}, \mathbf{y} \in \mathbb{R}^n$ -re és $\lambda \in \mathbb{R}$ -re teljesül, hogy

- $\mathcal{L}(\mathbf{x} + \mathbf{y}) = \mathcal{L}(\mathbf{x}) + \mathcal{L}(\mathbf{y})$,
- $\mathcal{L}(\lambda\mathbf{x}) = \lambda\mathcal{L}(\mathbf{x})$.

Mátrix sajátértéke, sajátvektora

Egy $n \times n$ -es \mathbf{A} mátrix sajátértéke $\lambda \in \mathbb{R}$, ha van olyan $\mathbf{v} \in \mathbb{R}^n$ nemnulla vektor, hogy $\mathbf{Av} = \lambda\mathbf{v}$. Ekkor a \mathbf{v} -t a λ -hoz tartozó sajátvektornak nevezzük.

Differenciálegyenletek

Szétválasztható differenciálegyenlet

Az $y' = f(x)g(y)$ alakú differenciálegyenletet szétválasztható változójú differenciálegyenletnek nevezünk.

Lineáris differenciálegyenlet

Az n -edrendű lineáris differenciálegyenlet általános alakja a következő:

$$y^{(n)} + a_{n-1}(x)y^{(n-1)} + \dots + a_1(x)y' + a_0(x)y = f(x),$$

ahol $a_{n-1}, \dots, a_1, a_0, f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ adott függvények. Ezt homogénnek nevezzük, ha $f(x) = 0$, különben inhomogénnek.

Állandó együtthatós lineáris differenciálegyenlet

Az állandó együtthatós n -edrendű lineáris differenciálegyenlet általános alakja a következő:

$$y^{(n)} + a_{n-1}y^{(n-1)} + \dots + a_1y' + a_0y = f(x),$$

ahol $a_{n-1}, \dots, a_1, a_0 \in \mathbb{R}$ adott számok és $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ adott függvény.

Elsőrendű lineáris differenciálegyenlet megoldási módszere

Az $y' + g(x)y = f(x)$ elsőrendű lineáris differenciálegyenlet megoldásai $y_h(x) + y_p(x)$ alakúak, ahol $y_h(x)$ az $y' + g(x)y = 0$ homogén egyenlet általános megoldása, és $y_p(x)$ az inhomogén egyenlet egy partikuláris megoldása, melyet $y_p(x) = c(x)y_0(x)$ alakban keresünk, ahol $y_0(x)$ a homogén egyenlet egy sehohsem nulla megoldása.

$$y_h(x) = Ce^{-\int g(x) dx}$$
$$c(x) = \int \frac{f(x)}{y_0(x)} dx$$

Differenciálegyenlet iránymezője

A sík minden pontjához hozzárendelünk egy vektort, melyet az $y' = f(x, y)$ differenciálegyenlet az adott ponton átmenő megoldása érint (a vektor irántangense az (x_0, y_0) pontban $f(x_0, y_0)$).

Izoklína

Azon pontok mértani helye a síkon, ahol az $y' = f(x, y)$ differenciálegyenlet iránymezője egy adott irányú vektor. Az izoklínák egyenlete $f(x, y) = K$, ahol $K \in \mathbb{R}$ tetszőleges.

Cauchy–Peano-tétel

Ha $D \in \mathbb{R}^2$ és $f: D \rightarrow \mathbb{R}$ folytonos, akkor az $y' = f(x, y)$ differenciálegyenletnek bármely $(x_0, y_0) \in D$ esetén létezik az $y(x_0) = y_0$ kezdeti feltételt kielégítő lokális megoldása.

Picard–Lindelöf-tétel

Ha $D \in \mathbb{R}^2$ és $f: D \rightarrow \mathbb{R}$ folytonos, a második változóban Lipschitz-folytonos, akkor az $y' = f(x, y)$ differenciálegyenletnek bármely $(x_0, y_0) \in D$ esetén létezik az $y(x_0) = y_0$ kezdeti feltételt kielégítő lokális megoldása, és ez egyértelmű.

Lipschitz-folytonosság

Egy $f: D_f \rightarrow \mathbb{R}$ függvény Lipschitz-folytonos, ha létezik olyan $L > 0$ szám, hogy minden $x_1, x_2 \in D_f$ esetén $|f(x_1) - f(x_2)| \leq L|x_1 - x_2|$.

Laplace-transzformált

Egy $f: [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ függvény Laplace-transzformáltja az $F: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ függvény, melyre

$$F(s) = \int_0^{\infty} e^{-st} f(t) dt.$$

Elégséges feltétel a Laplace-transzformált létezésére

Ha az $f: [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ függvény szakaszonként folytonos és alkalmas $M, \alpha \in \mathbb{R}$ valós számokkal $f(t) < Me^{\alpha t}$, akkor az f függvénynek létezik a Laplace-transzformáltja.

Többváltozós függvények

Többváltozós függvény határértéke

Az $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ függvény határértéke az $\mathbf{x}_0 \in \mathbb{R}^n$ pontban $\mathbf{a} \in \mathbb{R}^m$, ha minden $\varepsilon > 0$ -hoz létezik $\delta > 0$, hogy $0 < |\mathbf{x} - \mathbf{x}_0| < \delta$ esetén $|f(\mathbf{x}) - \mathbf{a}| < \varepsilon$.

Parciális derivált

Az $f: D_f \rightarrow \mathbb{R}$, $D_f \subseteq \mathbb{R}^m$ függvény az $a = (a_1, \dots, a_m) \in D_f$ pontban x_i szerint parciálisan deriválható, ha az egyváltozós $f_i: x_i \mapsto f(a_1, \dots, a_{i-1}, x_i, a_{i+1}, \dots, a_m)$ függvény az a_i helyen differenciálható. A

$$\lim_{x_i \rightarrow a_i} \frac{f_i(x_i) - f_i(a_i)}{x_i - a_i}$$

differenciálhányadost az f függvény x_i szerinti parciális deriváltjának nevezzük.

Jelölése: $f'_{x_i}(a)$ vagy $\frac{\partial f(a)}{\partial x_i}$.

Iránymenti derivált

Az $f: D_f \rightarrow \mathbb{R}$, $D_f \subseteq \mathbb{R}^n$ függvény $P_0 \in D_f$ pontbeli $\mathbf{e} \in \mathbb{R}^n$ iránymenti deriváltján ($|\mathbf{e}| = 1$) a

$$\lim_{P \rightarrow P_0} \frac{f(P) - f(P_0)}{\left| \overrightarrow{P_0 P} \right|},$$

határértéket értjük, ahol P úgy tart a P_0 -hoz, hogy a $\overrightarrow{P_0 P}$ vektor az \mathbf{e} -vel párhuzamos és egyenlő állású. A határértéket így is felírhatjuk:

$$\lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{f(P_0 + t\mathbf{e}) - f(P_0)}{t}$$

Jelölés: $f'_{\mathbf{e}}(P_0)$.

Gradiens

Ha az n változós $f(x_1, x_2, \dots, x_n)$ függvénynek valamely $P_0 \in \mathbb{R}^n$ pontban mindegyik parciális deriváltja létezik, akkor az f függvény P_0 -beli gradiensén a P_0 -beli parciális deriváltakból álló n dimenziós vektort értjük: $\text{grad} f(P_0) = (f'_{x_1}(P_0), f'_{x_2}(P_0), \dots, f'_{x_n}(P_0))$.

Jacobi-mátrix

Ha $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ függvény minden komponensének mindegyik parciális deriváltja létezik valamely $P \in \mathbb{R}^n$ pontban, akkor az f függvény P -beli Jacobi-mátrixán a komponens függvények parciális deriváltjaiból álló mátrixot értjük: az i -edik sorának a j -edik eleme az i -edik komponens függvény j -edik változója szerinti parciális deriváltja.

Többváltozós valós függvény differenciálhatósága

Az $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ többváltozós valós függvényről akkor mondjuk, hogy az $\mathbf{x}_0 \in \mathbb{R}^n$ pontban totálisan differenciálható, ha minden változója szerint parciálisan deriválható \mathbf{x}_0 -ban és teljesül az

$$f(\mathbf{x}) = f(\mathbf{x}_0) + \mathbf{A}(\mathbf{x} - \mathbf{x}_0) + \varepsilon_{\mathbf{x}_0}(\mathbf{x})$$

egyenlőség, ahol \mathbf{A} az f Jacobi-mátrixa \mathbf{x}_0 -ban és $\mathbf{x} \rightarrow \mathbf{x}_0$ esetén $\frac{\varepsilon_{\mathbf{x}_0}(\mathbf{x})}{|\mathbf{x} - \mathbf{x}_0|} \rightarrow 0$.

Többváltozós valós függvény differenciálhatóságának elégséges feltétele

Az $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ többváltozós valós függvény az $\mathbf{x}_0 \in \mathbb{R}^n$ pontban totálisan differenciálható, ha \mathbf{x}_0 egy környezetében minden változója szerint parciálisan deriválható, és ezek folytonosak \mathbf{x}_0 -ban.

Többváltozós függvény lokális minimuma

Az $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ többváltozós függvénynek az $\mathbf{x}_0 \in \mathbb{R}^n$ pontban lokális minimuma van, ha az \mathbf{x}_0 pontnak van olyan D környezete, hogy $f(\mathbf{x}_0) \leq f(\mathbf{x})$ minden $\mathbf{x} \in D$ esetén.

Többváltozós függvény lokális maximuma

Az $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ többváltozós függvénynek az $\mathbf{x}_0 \in \mathbb{R}^n$ pontban lokális maximuma van, ha az \mathbf{x}_0 pontnak van olyan D környezete, hogy $f(\mathbf{x}_0) \geq f(\mathbf{x})$ minden $\mathbf{x} \in D$ esetén.

Kétváltozós függvény lokális szélsőértékeire vonatkozó szükséges feltétel

Ha a kétváltozós valós függvénynek valamely pontban lokális szélsőértéke van, akkor abban a pontban létező parciális deriváltjai 0-k.

Kétváltozós függvény lokális szélsőértékeire vonatkozó elégséges feltétel

Ha az (x_0, y_0) pont valamely környezetében az $f(x, y)$ függvény második parciális deriváltjai léteznek és folytonosak, továbbá

$$f'_x(x_0, y_0) = f'_y(x_0, y_0) = 0 \quad \text{és} \quad f''_{xx}(x_0, y_0)f''_{yy}(x_0, y_0) - (f''_{xy}(x_0, y_0))^2 > 0,$$

akkor az $f(x, y)$ függvénynek lokális szélsőértéke van az (x_0, y_0) pontban. Ez a lokális szélsőérték minimum, ha $f''_{xx}(x_0, y_0) > 0$, és maximum, ha $f''_{xx}(x_0, y_0) < 0$.

Kétváltozós függvény nyeregpontra vonatkozó elégséges feltétel

Ha az (x_0, y_0) pont valamely környezetében az $f(x, y)$ függvény második parciális deriváltjai léteznek és folytonosak, továbbá

$$f'_x(x_0, y_0) = f'_y(x_0, y_0) = 0 \quad \text{és} \quad f''_{xx}(x_0, y_0)f''_{yy}(x_0, y_0) - (f''_{xy}(x_0, y_0))^2 < 0,$$

akkor az $f(x, y)$ függvénynek nincs lokális szélsőértéke az (x_0, y_0) pontban (nyeregpontra).

Kettős integrál transzformációjára vonatkozó tétel

Legyen $f(x, y)$ a síkbeli V tartományon integrálható függvény. Ha $x = x(u, v)$ és $y = y(u, v)$ az u és a v szerint parciálisan deriválható olyan függvények, amelyek a V tartomány pontjai és az (u, v) számpárok bizonyos W halmaza között (az x, y legfeljebb véges számú értékének kivételével) kölcsönösen egyértelmű megfeleltetést létesítenek, akkor

$$\iint_V f(x, y) dx dy = \iint_W f(x(u, v), y(u, v)) \left| \frac{\partial(x, y)}{\partial(u, v)} \right| du dv,$$

ahol a Jacobi-determináns

$$\frac{\partial(x, y)}{\partial(u, v)} = \begin{vmatrix} \frac{\partial x}{\partial u} & \frac{\partial x}{\partial v} \\ \frac{\partial y}{\partial u} & \frac{\partial y}{\partial v} \end{vmatrix}.$$

Hármas integrál transzformációjára vonatkozó tétel

Legyen $f(x, y, z)$ a térbeli V tartományon integrálható függvény. Az $x = x(u, v, w)$, $y = y(u, v, w)$ és $z = z(u, v, w)$ az u, v és a w szerint parciálisan deriválható olyan függvények, amelyek a V tartomány pontjai és az (u, v, w) számhármak bizonyos W halmaza között (az x, y, z legfeljebb véges számú értékének kivételével) kölcsönösen egyértelmű megfeleltetést létesítenek. Ekkor az f függvény hármas integrálja kifejezhető a következőképpen

$$\iiint_V f(x, y, z) dx dy dz = \iiint_W f(x(u, v, w), y(u, v, w), z(u, v, w)) \left| \frac{\partial(x, y, z)}{\partial(u, v, w)} \right| du dv dw,$$

ahol a Jacobi-determináns

$$\frac{\partial(x, y, z)}{\partial(u, v, w)} = \begin{vmatrix} \frac{\partial x}{\partial u} & \frac{\partial x}{\partial v} & \frac{\partial x}{\partial w} \\ \frac{\partial y}{\partial u} & \frac{\partial y}{\partial v} & \frac{\partial y}{\partial w} \\ \frac{\partial z}{\partial u} & \frac{\partial z}{\partial v} & \frac{\partial z}{\partial w} \end{vmatrix}.$$

Sorok

Hatványsor

A $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x-x_0)^n$ alakú sort x_0 középpontú hatványsornak mondjuk.

Konvergenciatartomány

Egy $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x-x_0)^n$ hatványsor konvergenciatartományának azt a halmazzt nevezzük, melynek x elemeire a $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x-x_0)^n$ sor konvergens.

Cauchy–Hadamard-tétel

A $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x-a)^n$ hatványsor konvergenciasugara: $r = \frac{1}{\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}}$. Ha $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = 0$, akkor $r = \infty$, míg ha $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = \infty$, akkor $r = 0$.

A hatványsor az $(a-r, a+r)$ intervallumban konvergens, az $[a-r, a+r]$ intervallumon kívül divergens.

Taylor-sor

Az $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ függvény $x_0 \in \mathbb{R}$ körüli Taylor-sora a következő hatványsor:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(x_0)}{n!} (x-x_0)^n = f(x_0) + f'(x_0)(x-x_0) + \frac{f''(x_0)}{2} (x-x_0)^2 + \dots$$

Taylor-polinom

Az $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ függvény $x_0 \in \mathbb{R}$ körüli N -edfokú Taylor-polinomja a következő polinom:

$$\sum_{n=0}^N \frac{f^{(n)}(x_0)}{n!} (x-x_0)^n = f(x_0) + f'(x_0)(x-x_0) + \frac{f''(x_0)}{2} (x-x_0)^2 + \dots + \frac{f^{(N)}(x_0)}{N!} (x-x_0)^N.$$

Fourier-sor

Egy $f: [-\pi, \pi] \rightarrow \mathbb{R}$ integrálható függvény 2π szerint periodikusan kiterjesztett függvény Fourier-sora:

$$a_0 + \sum_{k=1}^{\infty} (a_k \cos(kx) + b_k \sin(kx)),$$

ahol

$$\begin{aligned} a_0 &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) dx, \\ a_k &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos(kx) dx, \\ b_k &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin(kx) dx. \end{aligned}$$

Dirichlet-tétel

Ha a 2π szerint periodikus f függvény integrálható $[-\pi, \pi]$ -n, és ez felbontható véges sok intervallumra, melyeken a függvény monoton, és a végpontokban végesegek a megfelelő oldali határértékek, akkor az f Fourier-sora pontonként konvergens, és az összeg minden pontban a függvény jobb és bal oldali határértékének számtani közepe.